

UNA SOCIETAT CIVIL AMB VOLUNTAT DE CANVI DE MODEL?

MIQUEL
GELABERT
GENOVART

SECRETARI GENERAL DE
STEI INTERSINDICAL

L'ESTAT DEL BENESTAR I COM ES FINANÇA

L'estat del benestar significa que el govern té un paper fonamental a l'hora de reduir les desigualtats que es produeixen en el conjunt de la societat, mitjançant la subvenció de determinats béns i serveis per tal que cobreixin necessitats bàsiques de les persones, com ara la sanitat, l'educació, els serveis socials, l'habitatge i la renda. Es tracta, en definitiva, de fer front als riscos que assetgen la gent en el decurs de la vida: malalties, discapacitats, pèrdua de la feina, vellesa.

A la majoria de les societats desenvolupades, la pobresa i l'exclusió social són alleugerides fins a cert punt per l'estat del benestar. L'estat del benestar actua com a reductor de la desigualtat social.

Però per ventura ens pensam que vivim en un estat del benestar i resulta que té moltes més mancances que no ens pensam. Perquè l'estat del benestar requereix un finançament adequat, uns recursos econòmics públics suficients per a invertir en serveis bàsics com educació, sanitat, serveis socials i habitatge.

A l'Estat espanyol, moltes d'aquestes prestacions estan en mans dels governs autonòmics. I el finançament autonòmic ve de tres fonts: les transferències de l'estat (finançament estatal), la fiscalitat pròpia i l'endeutament.

Des del moment en què el govern balear no és sobirà a l'hora de recaptar tots els recursos econòmics de la nostra ciutadania a través de la fiscalitat, requereix que l'Estat espanyol (que és el recaptador del gruix dels impostos) financi gran part dels serveis bàsics que presta el govern balear. Des de fa molt de temps, el finançament autonòmic de l'administració espanyola cap a les Illes Balears és insuficient, cosa que fa que no puguem dedicar la inversió necessària als serveis bàsics i que, per garantir un mínim d'inversió, ens hàgim d'endeutar en excés.

Segons es desprèn del Mapa de finançament autonòmic que ha publicat l'Institut d'Economia de Barcelona (IEB), basat en les darreres dades disponibles de 2018, les Illes Balears és de les comunitats autònomes més perjudicades pel sistema actual de finançament, ja que els illencs rebem un 15,5 % menys del que aportam a l'administració de l'estat. Les Balears varen generar uns ingressos tributaris mitjans per habitant de 3.185 euros, dels quals varen retornar 2.691 euros, un 15,5 % menys, segons l'estudi de l'IEB.

És molt didàctic comparar aquest drenatge fiscal del 15,5 % amb el topall del 4 % de solidaritat interterritorial entre landers establert pel Tribunal Constitucional alemany l'any 1999.

Aquesta situació injusta i enquistada deriva en mancances greus en l'estat del benestar. A educació no s'hi dedica el percentatge del PIB recomanat per institucions europees. De fet, i comparat amb els països de l'entorn europeu, l'Estat espanyol és un dels que menys percentatge de PIB dedica a l'educació. La sanitat pública també pateix una manca d'inversió que es tradueix en llistes d'espera excessives, saturació de serveis i manca de professionals sanitaris. Els serveis socials, cabdals en aquesta situació de crisi sa-

nitària però també econòmica i social, estan mancats de recursos econòmics públics per satisfer les necessitats bàsiques de la ciutadania en risc d'exclusió social o depenent. El dret a un habitatge digne està en qüestió més que mai, amb uns preus de mercat de compra i de lloguer a l'abast de poques persones. I les rendes dels habitants d'unes Illes Balears sotmeses al monocultiu econòmic del turisme, van minvant fins a acostar moltes persones i famílies al llindar de la pobresa.

"A LA MAJORIA DE LES
SOCIETATS DESENVOLUPADES,
LA POBRESA I L'EXCLUSIÓ SO-
CIAL SÓN ALLEUGERIDES FINS
A CERT PUNT PER L'ESTAT DEL
BENESTAR."

